

KOPECKÁ, Pavlína: *Ekologické hnutí jako forma opozice v Německé demokratické republice*. Diplomová práce předložená k obhajobě na Institutu mezinárodních studií UK-FSV, Praha 2008, 97 s.

Předložená práce P. Kopecké se zabývá tématem, které je v dosavadní německé literatuře poměrně dobře a podrobně zpracováno, což ovšem – zejména v českém kontextu – nesnižuje jeho význam i pro širě založené komparativní historické či politologické studie k problematice disentu resp. opozice v bývalých socialistických státech střední a východní Evropy, speciálně pak k typologii tzv. „zelených“ hnutí a iniciativ v tomto regionu v 70.-80. letech. Autorka sama si v názvu téma zúžila („Ekologické hnutí jako forma opozice...“), čímž ovšem naznačila i pokus zařadit tzv. ekologická hnutí do celkového kontextu *opozice a disentu* v NDR (oba pojmy přitom jasně a srozumitelně oděluje) – na to ovšem ve své práci v podstatě rezignovala, pokud se nepohybovala na švu mezi opozicí/disentem církevní povahy resp. až při vyličení trendů a událostí let 1989-1990. Zřejmě toto „zařazení“ měla nahradit 1. kapitola („Opozice a hnutí odporu v NDR“), která byla jádru její práce předsazena, vrací se až do r. 1945 a na příliš velké ploše opakuje vesměs chronicky známá fakta.

Vlastní stať je založena na srovnání oficiální „ekologické politiky“ (zpětná projekce dnes zavedené terminologie) s vyličením geneze alternativních ekologických iniciativ a jejich přerůstání v koordinovaná, byť až do konce existence NDR heterogenní ekologická hnutí. Autorka pro tuto část zpracovala velmi reprezentativní korpus pramenů a literatury, byť její kritika resp. klasifikace v úvodu je velmi letmá, z pohledu recenzenta až nedostatečná (zejména s ohledem na skutečnost, že řada klíčových prací je částečně memoárového charakteru, resp. byla sepsána samotnými aktéry). Ocenit lze zvláště excerpci malotirážních periodik z doby před r. 1989, chybí však pramen „z druhé strany“, který by lépe charakterizoval politiku SED a MfS vůči těmto hnutím a jejich vlastní analýzy celého problému: redukovat vše jenom na přivírání očí před realitou resp. na nedůslednou represii je poněkud zkratkovitě. Vzhledem ke známému propojení ekologických iniciativ a církevního (především evangelického) prostředí by si reflexe problému v jednotlivých zemských evangelických církvích, ale i u dalších konfesí, zasloužila pozornost (evangelické církevní obce poskytly ekologickým iniciativám institucionální zázemí, nicméně angažovanost katolických křesťanů a příslušníků ostatních, menších denominací v nich rozhodně nelze zcela pomíjet).

Dílčí výhrady a korigenda jsem poznamenal in margine mně předloženého exempláře práce: vesměs se jedná o běžné překlady a drobné chyby v překladu (s nechtěnými posuny a překryvy, např. při mylné záměně Ekumenické rady církví/Ökumenischer Kirchenrat v NDR se Světovou radou církví/Weltkirchenrat...), přimlouval bych se však za důslednější uvádění názvů institucí resp. zákonných norem i v němčině, a to při prvním výskytu příslušného termínu (v kapitole 2.3, která popisuje oficiální nástroje realizace „ekologické“ politiky NDR, a to i na regionální a lokální úrovni, téměř chybějí).

Diplomovou práci Pavlína Kopecké doporučuji k obhajobě a navrhuji její klasifikaci – v závislosti na kvalitě ústní obhajoby „výborně“ (1), resp. „velmi dobře“ (2).

V Mariánských Lázních 20. června 2008